

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL . . .

50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT . . .

10 »

El monument an en Pi i Margall

La primera pedra

Per fi els federals de Catalunya, ens preparam per a pagar un deute que tenim contret amb el mestre del federalisme, En Francisco Pi i Margall.

Demà a Barcelona se celebrarà la ceremonia de colocar la primera pedra al monument que s'erigirà per a perpetuar la memoria del qui en vida fou un dels grans propagadors de la nostra sobirania democrática, i estem convencuts de que Catalunya sabrà exterioritzar el nostre ésser de catalans i d'homes devots de la modernitat en la evolució de les societats humanes.

Catalunya té el deurer d'aixecar-li un monument perque en Pi i Margall era ben nostre. Es clar que en Pi i Margall era un sabi de la humanitat, porque tots els seus conceptes eren ben humanitaris i ben universals, però si en Pi i Margall té una patria precisa, i patria és aquell troc de terrer que guarda en son si l'esperit general que caracteritza l'ànima dels individus, en Pi i Margall era un sabi català, era ben nostre. Les doctrines de que'n fou mestre i propagador a l'hora, formen part de l'ànima d'aquest poble que les ha comprés, les ha seguides i ha de ferles triomfar.

Som optimistes i tenim fe en nosaltres i en aquest poble enèrgic, que lluita, que treballa, que protesta, que viu sens esperars dels altres i per aqueixes virtuts conseguirà portar a terme la obra caudal que demà comença.

Es això egoisme, és orgull de raça? Siga; mes no sentim pas penediments per ésser com som.

Justo homenaje

Patrimonio de pueblos cultos es honrar la memoria de aquellos seres superiores que dedicaron el precioso caudal de sus virtudes y talentos a procurar el mayor grado de bienestar posible a sus semejantes.

Por fortuna no han faltado, en nuestra patria, hombres abnegados que han puesto al servicio de las buenas causas el portentoso caudal de sus profundos conocimientos adquiridos durante toda una existencia consagrada al bien de la sociedad que se honró cobijándoles en su seno.

De entre todos ellos se destaca, en proporciones gigantescas la excelsa figura del apóstol del federalismo español, el más consecuente y austero de los

políticos, el hombre bueno por excelencia: D. Francisco Pi y Margall.

Barcelona rinde mañana, a la memoria del más preclaro de sus hijos, un humilde homenaje, como tributo al honor que de él recibió por la exemplaridad de una larga vida, pública y privada, sin mácula.

El partido federal que tan felizmente dirigió el Ilorado Maestro; la inmensa mayoría de los catalanes y un sin fin de individuos y colectividades del resto de España, acudirán mañana al solemne acto de la colocación de la primera piedra del monumento que ha de perpetuar la gratitud de un pueblo que debe al homenajeado la precisa orientación en los arduos problemas políticos y sociales a resolver en la nación española.

Algo es algo; pero aquí, donde cualquier pelfustán enriquecido en el agio tiene su pedestal, nos parece muy poco premio en pago a los servicios prestados por el insigne republicano a la causa del progreso, del arte y de la libertad.

El hombre que, como Pi y Margall, supo arrostrar las iras de los patrioteros, señalando los males que aquejaban a la nación y apuntando valientemente el único remedio capaz de curarlos total y eternamente, bien puede decirse que ha salvado a su patria, toda vez que, si ésta sufrió el tremendo desastre que aún hoy nos agobia, fué precisamente por desoir la profética voz que el leal y sabio legislador levantó en defensa de los sacrosantos intereses de la libertad en peligro.

El trabajó con ardor para contener el caudaloso río de sangre humana que se desbordaba estérilmente en las perdidas colonias americanas; él fué el primero que solicitó para aquellas islas la concesión de la salvadora autonomía, lazo paternal que, de haberles extendido la metrópoli, hubiérale asegurado, por siglos, la unión con sus más bellas hijas.

El glorificó la fugaz República del 73 con sus honradísimos procedimientos y aún hoy, cuando algún deslenguado reaccionario trata de esbozar el menor recelo sobre el honor republicano, bastá que se le recuerde la actuación política del autor de "Las Nacionalidades" para que enmudezca inmediatamente.

Pi y Margall como Washington, no pertenece solo a un partido, ni a una región, ni siquiera a una nación determinada. Pi trabajó por España porque aquí estaba y había mucho que arreglar; pero sus doctrinas son demasiado grandes para ser encerradas en los reducidos límites de unas fronteras. El trabajó por la Humanidad entera y toda ella le es deudora de eterno agradecimiento.

No es, pues, un monumento lo que se le había de erigir; como al gran político norteamericano, debiera dársele su glorioso nombre a una ciudad populosa. Bien poca cosa es colocar su estatua tan cerca de la de tantas nulidades como la tienen en Barcelona.

No quisiéramos otra cosa que los entusiasmos de mañana no fuesen ficticios; que todos los asistentes,

sintiendo emulación por las virtudes que atesoraba el eximio patrício, hicieran el firme propósito de honrarle de la manera que a él le sería más grata: imitándole.

Y si todos no tenemos la fortuna de poseer el gran talento que adornaba al Maestro, procuremos imitarle en lo que podemos, en la parte moral, ya que nadie ignora el portentoso nivel que acusaban los repetidos ejemplos que nos dió.

Puesto que se acercan las elecciones municipales, ahora tienen los partidós políticos un faro que les iluminará en sus decisiones. Bastante trabajó Pi y Margall para salvar a los Ayuntamientos de la plaga caciquil. Inspírense en sus doctrinas y así honrarán la memoria del que tanto suspiró por la autonomía municipal, base de la riqueza y bienestar de los pueblos.

Muchos ayuntamientos de Cataluña han acordado asistir a la ceremonia; el de Santa Perpetua de Moguda creemos que no. ¿Para qué? ¿Que Pi y Margall quién era?... Si fuera Turull...

Por más que si acudiese sería cosa de no colocar la piedra en su sitio: sería mejor arrojársela a la cabeza al alcalde, puesto que, titulándose republicano ampara al secretario procesado por estafa.

Pero en Santa Perpetua aun hay algunos republicanos. En nombre de ellos nos adherimos a la fiesta.

F. MOLINER SALCEDO.

Colonizar y civilizar

Para Europa, colonizar es civilizar; porque amo la civilización, dice, llevo mis soldados a las tierras de África a las de apartadas regiones.

¿No cabe, según esto, civilizar sino por la violencia? La Historia lo desmiente. Siglos vivieron en nuestras costas los fenicios y los griegos sin luchas ni contiendas. Cuando fuimos nosotros a América, hasta con alborozo nos recibieron los habitantes de Haití; a creernos bajados del cielo llegaron. Desvivíanse aquellos hombres por servir a Colón, sobre todo cuando encalló en sus playas una de nuestras naves. Bajaron más tarde Orellana por el Amazonas y Ochanga por el Apure sin que los hostilizaran; antes bien, los recibieron con agrado los pueblos de las orillas.

En la América del Norte compró Guillermo Pena tierras a los delawarens, y cuando los delawarens quisieron faltar al compromiso tuvo en su defensa a los iroqueses.

En Méjico, ¿quien duda que Hernán Cortés habría podido establecer buenas relaciones entre nosotros y los aztecas, si en vez de haber ido allí con aparato de guerra se hubiese limitado a presentarse como un embajador de D. Carlos? Aun habiendo entrado en Ténochtitlan con infantes, caballos, arcabuces y cañones, habría podido enlazar pacíficamente los dos pueblos si no se hubiese empeñado en poner aquella nación bajo la obediencia del rey de España y obligarla al pago de tributos.

Por el bárbaro sistema de conquista hirió Europa los sentimientos y destruyó la civilización de los pueblos cultos, y no domó, en cambio, los salvajes, vivos y energéticos, aun después de cuatro siglos, así en América como en Oceanía.

Por el comercio se debe ganar a los pueblos y no por la destrucción y la guerra. Aun los más salvajes acogen bien a sus semejantes cuando no tienen razón de temerlos. Son en general más humanitarios y menos egoistas que nosotros, y no nos rechazan. Los escandinavos, en sus primeras excursiones a las islas y costas orientales de América, no encontraron, como es sabido, en los indígenas la menor resistencia.

¡La conquista un medio de civilización! A nosotros, los españoles, nos conquistaron los cartagineses, los romanos, los godos y los árabes, y en este siglo los franceses, que llegaron a tener aquí un rey en el trono; debiéramos ser y no somos el pueblo más culto de la tierra. Ni fueron los romanos vencedores los que en los antiguos tiempos civilizaron a los griegos vencidos, sino los griegos vencidos civilizaron a sus vencedores. Ni fué aquí tampoco la gente goda la que nos civilizó a nosotros sino nosotros los que hubimos de civilizar a la gente goda.

Cuando en nuestros pocos años de esplendor fuimos a América y la conquistamos, lejos por otro lado de civilizarla, destruimos la civilización de Méjico y el Perú, sin hacerlos más felices, antes oprimiéndoles bajo el peso de males como en los anteriores, ni en los posteriores siglos los registra la Historia. De tal manera fuimos su azote, que se nos supuso escogidos por Dios para instrumento de sus venganzas. Vivía el Perú precavido contra las malas cosechas y el hambre, y nosotros suprimimos incansablemente las precauciones. Eran los mejicanos gente dócil y los hicimos díscolos. ¿Dimos después al uno ni al otro pueblo mayor libertad? Respondan las encomiendas. No compensa el bien que pudimos hacerles los horribles males que les infligimos.

Destruimos civilizaciones que debimos limitarnos a corregir, y poco o nada pudimos hacer en mucho tiempo con los pueblos salvajes. Los hay todavía, después de cuatro siglos, en las dos Américas. No se los trae a la civilización: se los va aniquilando.

No es fácil que sean otros los resultados. Lo primero que procura el conquistador es asegurar su conquista, reduciendo los vencidos poco menos que a la servidumbre. Piensa, a continuación, en hacerles fuente de riqueza para su pueblo; y ya condena a los indígenas a rudos e imprópios trabajos, ya les arrebata la hacienda, ya los agobia con excesivos tributos, que los aisla y los condena a que no se surtan de otros productos que los de su agricultura y de su industria. Un monopolio en nuestra provincia nosotros del comercio de América durante siglos. Si en el país conquistado hace el pueblo conquistador mejoras, atendiendo a sus intereses, y no al de los vencidos, las realiza.

En el terreno moral no pone ahínco el conquistador sino en fanatizar a los indígenas. Ve en el fanatismo un medio de consolidar su obra, y lo utiliza. Los somete a continuas prácticas religiosas, y de ahí que le presente, como imagen de Dios al sacerdote.

La instrucción ¡cuán poco la desarrollan los conquistadores! Ven en ella un enemigo; ven, por el contrario, en la ignorancia otro medio de mantener sometidos a sus vasallos. Ya que den la primera enseñanza, la neutralizan, esclavizando el pensamiento y

tal vez cerrando a piedra y lodo las fronteras para los libros de otros pueblos.

Aun cuando la conquista tuviera un fin eminentemente civilizador, sería hoy inadmisible. No puede Europa llevar a los pueblos conquistados otra civilización que la suya, y esto es, bajo muchos conceptos, desplorable. Tiene Europa más de monárquica que de republicana. Aquí, es constitucional; allí, absolutista. Lleva en sus instituciones la contradicción y la lucha. Vive amedrentada y recelosa. Esgrime el arancel, cuando no la espada. Tenaz en la conservación de sus antiguas leyes, ahonda el abismo entre el capital y el trabajo y aviva la guerra social, hoy engendradora de conflictos, mañana de catástrofes. Está corrompida hasta los huesos, y es corruptora. A los pueblos ya conquistados y los que conquista, ¿qué podría llevar, fuera de los progresos materiales, que no sea escepticismo y podredumbre?

F. PI MARGALL.

Notes de l'acte

Les representacions

Del Circol Republicà Federal, s'han adherit a l'acte i assistirán representacions la Junta del C. R. F., el Comité R. F., de la Joventut Federalista i de SABADELL FEDERAL.

Sabem també que altres entitats polítiques i culturals enviarán representacions al citat acte.

Per l'organització

Com ja s'ha fet públic l'ordre del programa que s'ha senyalat serà el següent:

A les 9 del matí: Organització de tots els federals a l'hostatge del Comité Municipal Republicà Federalista de Barcelona, Concill de Cent, 263, baixos, per a concorrer a la manifestació.

A les 2 de la tarda: Banquet al «Mundial Palace» i un cop finit aquest, reunió per a tractar de la futura Assamblea Regional Federalista.

Tots aquells que vulguin acompañar a les representacions de la nostra entitat Circol Republicà Federal, deuen ésser a la mateixa a les 8 del matí, per a marxar al tren que passa per la nostra ciutat a les 8'32.

Importància de l'acte

Que l'acte serà d'una importància capdal, que revestirà caracters de gran solemnitat, ho demostren l'entusiasme que arreu ha despertat, entusiasme que's traduirà en presència en l'hora de la colocació de la primera pedra.

De nostra ciutat i especialment de l'importantíssim nucli de federals en que compete, podem assegurar que hi assitirà una nutridíssima representació per a cumplir amb el deure que imposa la memòria d'aquell home.

D'aquesta faisó no cal esmentar lo que farán els diversos agrupaments de federals i republicans disseminats per tot Catalunya i de Barcelona especialment, doncs fora llarguissim enumerar totes les entitats i personalitats que hi farán acte de presència.

“Causes inicials del desquiciament del Socialisme”

Baix aquest tema desenrotllà dissabte passat una conferència en Salvador Seguí, que, organitzada pels elements avençats de nostra ciutat, tingué lloc en el saló d'actes del Circol Republicà Federal.

Obrí l'acte el company Bertrán, qui feu una breu presentació del que dirigi la paraula al nombrós públic que l'anà a escoltar.

Seguidament aquest començà manifestant que no volia tenir la pretensió de parlar amb eloqüència del tema escollit. Desseguit entrà en materia prenent peu de l'actual guerra europea, i dient que's ventili de la manera que's ventili, sempre serà de una manera reaccionaria, i per lo tant nosaltres hauríem de mirar també que's resolgués a favor nostre. Aquesta interrogació oberta no es pas per als homes de banca, polítics, cancellers, diplomàtics, burgesos, etc., sino per als obrers. Avui se discuteix solament la manera de resoldre la pau, però al poble, als homes de idees, d'extrema esquerra, lo que li convé saber és a veure si després del conflicte segueixen les mateixes normes exòtiques i negatives.

El socialisme ha tingut una falla. No el socialisme sindicalista, ni el llibertari, ni tots aquells que volien socialitzar la terra, sino el socialisme d'estat, el parlamentari, els que seguïen la política burguesa, i per això la falla ha sigut esclatant. No's pot determinar la causa d'aquesta falla perquè fora llarg d'explicar. Fins ara el mon vivia de ficcions, ens creíem que les societats obreres tenien no solament un cos, sino que també un ànim. Les organitzacions obreres no tenen nirvi, no tenen nexe, és com un cos pràctic que hi va darrera d'ell l'hora menys i el ral més; no tenen l'alt sentit filosòfic, ideològic i així a la burgesia l'hi ha costat poc fer-se les seves. I es fa necessari que no s'hi vagi a buscar la equivalència de la hora menys i del ral més.

Esplica lo que per aquest motiu va passar quan la celebració del primer Congrés Obrer, cap a l'any 1862, de lo que'n dedueix que en contra de la tiranía de la burgesia, s'hi han d'oposar homes, no un partit de classe, de defensa. La Anglaterra i la Alemanya amb la declaració de guerra, han tirat per terra tota la ilusió nostra, ilusió que l'havíem forjada durant mig segle de lluita. No s'ha fet un mur perquè la falla del socialisme no arriverà a casa nostra, i no s'ha fet perquè ningú sab lo que és el socialisme. Esmenta el cas d'aquell prohom socialista alemany que creia que les reivindicacions obreres les havia de dictar el Kaiser, i d'aquell altre d'Itàlia que diu que la guerra actual és lluita de races, lluita entre la cultura llatina i la cultura teutona.

Si quan se volia treure les qüestions polítiques de les qüestions obreres, s'haguessin creut les pautes de Beaujonine, no hauria avençat tant la obra de la burgesia ni els possibles de guerra s'haurien fet possibles. I ha sigut possible aquesta hecatombe perquè els socialistes han mirat als interessos vinculats, als interessos creats. Però el fet és fet, i si lo fet no fos vulnerable, creuria per ben poca cosa als homes.

La guerra europea pot tenir un final o altre, però si hi ha bones organitzacions obreres a la hora de pactar les condicions de pau, segur que aquestes se faràn per a que mai més hi hagi guerra; però si és en cas contrari, està en l'ànim de tots lo que s'ha de portar a cap. Aprofitem, doncs, aquest temps que'ns queda; hi ha necessitat que's reconeixi la nostra personalitat, i dir als cancellers i als diplomàtics, als polítics i als governants que no's pot disposar ja de nosaltres, i exigir així a favor nostre les condicions de pau.

Manifesta que és de raó que'l socialisme sigui francament llibertari, i si el veritable socialista creu amb l'alta execució del mateix, no pot faltar a la obra comú. No's pot reformar ja, sino renovar, i tampoc s'ha de contemporanitzar, sino obrar.

Enumera l'antagonisme existent entre la idealitat nostra i la burgesa. I aquells que col·laborin amb les burgesies i amb la seva obra política és que no creuen amb la virtualitat del socialisme, i farán que subsisteixi l'estat actual de coses.

Fa la apologia del socialisme amb la actuació d'aquells que marxen del camí del mateix. En el socialisme no volem cap prestigi, com en política no volem cap autoritat. Resumeix fogosament el socialisme i de lo que li toca fer a l'obrer devant

del conflicte actual i per lo que pugi venir en lo futur.

Manifesta després que per obra de la burgesia lluiten 20 milions d'homes, i figureuvs l'energia i l'esforç de tots aquests homes al servei de la obra anarquista o de la obra de Pi i Margall, o de qualsevol altra obra reformadora i llibertaria!

Se creu algú que la equivocació és dels socialistes d'estat, sino fins dels que exerceixen apostolat anarquista. Això no vol dir que'l socialisme hagi fracassat, lo que ha fracassat és la organització internacional. Demostra de com no ha fracassat el socialisme devant del conflicte actual, perque les idees, per fones que siguin, fins que les modalitats del poble no les facin viables no triunfarán. Per això el mon no estava preparat encare per la revolució.

Lo que'ns toca a fer és treballar continuament i fer pressió per a salvar lo que bonament es pugui, i als tránsfuges i apòstoles, i als dolents i baixos d'ànima que'ns hagin trait cridar-los a que rectifiquin. Seguidament fa un cantic a la germandat i a l'amor entre tots els obrers, ja que l'insult i l'odi ha portat tot lo present. Per això hi ha necessitat de recomençar el treball de nou com les formigues.

Acaba dient que'ls grecs posseïren l'alta virtut de tenir un respecte a la vida, fins per sobre dels esclaus. Doncs bé, nosaltres hem de proclamar aquella virtut tan enllairada i tan noble.

Un llarg aplaudiment coronà la conferència que molt eloquientment digué En Seguí.

En Bertrán dona per acabat l'acte, però manifestant que si hi ha algú que no estigui conforme amb lo exposat pel conferenciant que podia fer us de la paraula. No hi hagué ningú que ho acceptés.

PROSES TRADUÏDES

El paper més difícil

De LLEÓ TOLSTOI

Marit i muller sovint discutien quin dels dos desempenyava el més difícil paper en la comèdia de la vida familiar; deia l'home que era el seu, i lo contrari pretenia la dona.

Un dia d'istiu canviaren d'ocupacions: la dona anà al camp i l'home es quedà a casa.

—¡Fíxat bé! —li digué la muller —Fes que surtin a la seva hora les vaques i els bens, dona menjar als pollets, mirant que no s'extravihin, prepara el dinar, treballa la estopa i bateix la mantega; sobre tot que no se t'oblidi apilotar el mill. Li donà després les ordres més precises, i marxà.

Abans de que'l mujik hagués pensat en deixar lliure al bestiar, els demés animals estaven molt lluny i amb penes i treballs logrà alcançar-los. Tornà a casa, i per a que les aus de presa no poguessin emportar-se'n els pollets, els lligà un a l'altre; i fixà la extremitat de la corda a una pota de la mare.

Havia notat que la seva muller, mentres amontonava el mill formava la pasta i volgué fer com ella. I, per a poguer batre la mantega al mateix temps, se subjectà a la cintura el pot de la crema.

—Quan el mill estarà bé, la mantega estarà al punt, pensava.

I quan tot just havia començat aquella triple feina, se sentí el cridar de la gallina i l'agut piulejar dels pollets. Volgué correr per a enterar-se de lo que passava al pati, però s'entrebaixà, caigué i el pot de la crema se feu a troços. Quan sortí al corral pogué veure com un enorme milà s'emportava en el seu pic pollets i gallina. Mentre l'home se quedava amb la boca oberta, un porc entrà ràpid en la isba, i, derrivant la artesa, esparsí la massa, que a l'instant se posà a devorar. Un altre porc se mirà el mill.

Mirant tantes desgracies l'home no sabia en quina fixar-se ni en quina d'elles reparar.

Quan la muller tornà al pati no va veurer als pollets. Desseguida desenganxà el caball i penetrà en la isba.

—¿On son els pollets i la gallina?

—Un milà s'ls ha endut; els havia lligat a la gallina per a que no's perdessin, més el milà era molt gros i pogué endur-se'l tots.

—¿Com està el dinar?

—¿Quin dinar? El foc s'apagat, ja ho veus,

—Has debatut la mantega?

—No; corrent pel pati hi reliscat, hi cagut, el pot se trencà i els gossos se menjaren la crema.

—I què vol dir aquesta massa esbarriada?

—Els maleits porcs! Mentre estava en el pati entraren en la isba; un d'ells s'ha menjat la massa, l'altre el mill.

—¡Que bé que has treballat! —digué la muller. —Jo hi treballat tan com tu qualsevol dia, i a bona hora vinc.

—Oh, allà sols hi ha que fer una sola cosa, mentre que aquí tot deu haver de fer-se a la vegada; prepara això, pensa amb allò, cuida lo altre... —¿Com entendre's?

—Jo m'entenc, i bé, tots els dies. No disputeixis, doncs, ni diguis en lo successiu que les dones res tenen que fer.

El cap de turc

Encare que nosaltres no hágim intervint an aquesta petita polémica que han sostingut els de l'art *vell* i els de l'art *nou*, volem fer remarcar lo mal parat que ha quedat aquest home que li diuen escriptor i que respon al nom de Miquel Poal Aregall. An aquest bon noi els *snobs* en l'art que han florit a Sabadell i que son des d'en Silvestre Romeu an en Vilar Colomer, l'han fet servir d'espantall, d'home que se *las trae*, de valent, de turiferari i precursor de l'art nou català, per a que cridés desaforadament quan convingués. I això va arribar i quan els altres li contestaren degudament ell calla com si fos sord i desapareix com per encantament del retaule on els seus amics l'havien fet sortir com si fos un titella. I això es deu segurament a lo péssim, a lo mal, a lo dolentment que ell despoticà en contra l'art que califiquen de *vell*.

De obrar d'aquesta faiso, en tots els terrenys ne diuen cobardia, i si no es vol calificar aixís, és que aquest xicot en materia d'art és un curt de gambals, un pedant que no'n sab rés, i ell que és tan amant de les cites, aquesta vegada només ha retret an en Puví de Chavannes i encare porque en Torres García li ha explicat qui era.

Pobre Poal Aregall! S'havia de menester una víctima i els seus amics han sacrificat an ell, clavant en les llances de l'odi el seu cap, veritable cap de turc immolat en ares d'aquest art nou català!

Notes i comentaris

El Comitè

Tal com diuguérem, divendres de la setmana passada, el nou Comitè feu la distribució de càrrecs, quedant compost com segueix:

President, Francisco Aliqué Puig. —Vis-president, Joan Prat Badia. —Secretari, Joan Puig Pujol. —Caixer, Francisco Pasqual Sallent. —Vocals: Angel Sanmartí Cortés; Antoni Perelló Vinadé, i Joaquim Cardús Gall.

Nou periòdic

En el Centre Federal de Barcelona s'han eunit varis ciutadans interessats en la publicació del setmanari defensor de les idees del partit, havent-se casi ultimat alguns importants detalls i constituit el Concill d'Administració.

No hi ha hagut possibilitat de que en aquests dies vegi la llum dit periòdic, que probablement se titularà «El Federal» i començarà a publicar-se a primers del mes entrant.

Noves

—Per excés d'original deixem de publicar l'article "Immoralitats" que forma part de la col·lecció que venim publicant per a posar en evidència els que a nostra ciutat mangoneigen la cosa pública.

També hem tingut de retirar la "Bibliografia", que insertarem en el número pròxim.

—Els fervorosos elements esperantistes d'aquesta ciutat junt amb els de Terrassa, estant gestionant per a portar a felic terme un acte cultural i de confraternització entre's susdits elements.

Es d'augurar tal nova, com d'esperar que l'acte que realitzin els *Zamenhof-istes* obrirà un nou horitzó, i que sens distinció d'idees aquell dia deurán acudir-hi per a demostrar la llum pulcre de l'Esperanto.

El prop-passat diumenge tingueren l'última entrevista les comissions gestionadores que, pel seu bon zel no es menys que esperar una festa brillantíssima i que encoratjarà el deure que s'han imposat aquests elements, en la propagació de llur idioma.

Les comissions nombrades en la última entrevista per a gestionar l'assumpte que ha de posar en relleu aquesta festa pertanyen a les següents entitats: "Lumon" de Terrassa i "Katólika Stelo" i "Aplech Esperanta Grupo" d'aquesta ciutat.

La festa tindrà lloc, segons sembla, en un paratge, contorns d'abdes ciutats, per a que en tal manifestació puguin assistir-hi tots quants simpatitzin amb la propagació d'aquesta obra que bé mereix ésser atentament acollida, no pel sol fet d'ésser un idioma, sino per lo que representa un idioma internacional en el mon.

Al pender posessió les comissions de llurs càrrecs respectius per a portar a cap aquesta festa és de creurer que donarán més extensos i minuciosos detalls.

—En la preparatoria de la interessantíssima excursió que diumenge ferà a Montserrat el Centre Excursionista del Vallès, s'efectuaran unes setanta inscripcions entre socis i familiars dels mateixos.

La inscripció podrà fer-se fins dissabte a les cinc de la tarda, i des de les sis se cambiarán els regards pels bitllets.

En dita reunió es concretá en lo possible el programa de la diada, en el que indubtablement hi trobarán plena satisfacció tots els gustos i predileccions.

Uns es portaran provisions i altres menjaran al restaurant.

Diumenge vinent dia 19, a la tarda, tindrà lloc en la espaiosa sala del nostre Círcol Federal, un gran ball a piano, quin selecte programa serà executat pel reputat pianista E. Bosch.

A nostre bon amic Isidre Creus i a sa família, fem present nostre sincer condol per la desgracia sofrida pocs dies i quins detalls ja coneixen nostres llegidors per haver-ne parlat la premsa local.

Desitgem que tingui el nostre amic i familia la suficient força moral per afrontar les crudeltats del destí, en tant tenim un pensament de pietat per la pobre morta.

Kiosc de Canaletes

Cervesa **E. Petry,**
S. EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa **F. PANÉ**

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

DINER...

ha de guanyar qui necessiti treballs de

IMPRENTA i SEGELLS DE CAUXÚ

consultant els preus en la acreditada casa de

MANEL LÓPEZ ORTEGA (FILLS)

Apartat, 171 - MADRID

per la economia dins de la bondat dels seus treballs,
així com sol·licitant les condicions per a ésser Co-
rrespondal, s'obtenen grans beneficis al acceptar
les mateixes.

SABATERIA **TOUS**

Es la casa que ven el calçat més elegant
i més ben confeccionat a preus reduïts

Fàbrica de gorres

de
Ignasi Cassadó

Especialitat en gorres a mida

Rambla, 56: Sabadell

PIRINEUS BAR

PLAÇA DE L'ÀNGEL

Elegant saló de begudes gelades

Serveis a domicili de gelats

Abonos diaris i setmanals :: Servei garantit per higiene i
pureza :: El gelat és la beguda més sana per a la digestió

PREUS

Encàrrec per una sola vegada (gelat complet) 0'50 ptes.	
Servei setmanal o dies festius » 0'40 »	
» diari » 0'35 »	
Mig gelat, tots el serveis 0'25 »	

Els encàrrecs no podràn ser menys de quatre begudes.

SERVEIS A TOTES HORES

Avisin amb dues hores d'anticipació al **Pirineus Bar** o a
la Fàbrica de Gel i Cambres Frigorífiques.

TELÉFON 583

El Taller de Sastrería d'en **Josep Rotllant**

l'ha traslladat a la

RAMBLA, 60

Lo que posa en coneixement de la
seva distingida i nombrosa clientela